

Mál nr. 148/2014
M
og V v/ fasteignatryggingar.

Gildissvið fasteignatryggingar vegna vatnstjóns 4. janúar 2014.

Gögn.

1. Málskot móttakið 19. maí 2014 ásamt gögnum.
2. Bréf V dags. 30. maí 2014 ásamt myndum af tjónsstað, upplýsingum um tímasetningu áritunar á vátryggingarskírteini, samriti vátryggingarskírteinis og vátryggingarskilmálum.

Málsatvik.

Tilkynnt var um vatnstjón í fasteign M þann 4. janúar 2014. Fasteignatrygging hennar hafði þá verið í gildi síðan 1. janúar sama ár. Vátryggingarskírteini ber með sé að gildissvið vátryggingarinnar sé afmarkað með stöðluðum vátryggingarskilmálum auk þess sem eftirfarandi áritun er til staðar: „undanskilin vátryggingu þessari eru öll tjón sem rekja má til lagna í suðurútvegg“. Ekki er að sjá af gögnum málsins að um það sé deilt að tjón M hafi orðið vegna lagna í suðurútvegg fasteignarinnar.

M telur að gildissvið fasteignatryggingar hennar eigi ekki að taka mið af undanþáguákvæði sem tilgreint sé á vátryggingarskírteini þar sem ósannað sé að um það hafi verið samið í vátryggingarsamningi V og M. V hafi sönnunarbyrði um hvort samið hafi verið sérstaklega á þann hátt áður en vátryggingin hafi tekið gildi og V hafi ekki sýnt fram á það með skýrum hætti að það hafi upplýst M um þetta sérstaka samningsákvæði. M telur þess vegna að V hafi vanrækt upplýsingaskyldu sína skv. 10. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004 þar sem hún hafi ekki fengið upplýsingar um þetta samningsákvæði fyrr en í byrjun febrúar 2014, þegar tjónið hafði átt sér stað. V hafi því ekki uppfyllt skilyrði 10. gr. laga um vátryggingarsamninga um að afhenda vátryggingarskírteini sem uppfyllti skilyrði f.liðar umræddrar greinar þar sem kemur fram að tilgreina þurfi í vátryggingarskírteini um ákvæði vátryggingarsamningsins sem ekki komi fram í vátryggingarskilmálum. M telur að V beri hallann af því að hafa ekki upplýst M um efni vátryggingarsamningsins og megi leiða það af grundvallarsjónarmiðum í vátryggingarétti um andskýringarreglu samningaréttarins. Einnig bendir M á að ef leggja eigi umrædda áritun til grundvallar sé hún óskýr m.t.t. þess að lagnakerfi fasteignar M sé þannig uppbyggt að í öllum útveggjum séu lagnir sem tengjast öðrum lögnum og þær séu allar jafngamlar eða frá árinu 2000. Umrædd áritun sé því óskýr og beri V einnig hallann af því á grundvelli sömu skýringarsjónarmiða. Að öðru leyti telur M ljóst að bótaskylda sé fyrir hendi skv. stöðluðum skilmálum vátryggingarsamningsins.

V telur að vatnstjón M falli ekki undir gildissvið fasteignatryggingar hjá V þar sem ekki hafi verið um skyndilegan, óvæntan og ófyrirsjáanlegan leka úr vatnsleiðslum hússins að ræða sem og að tjónið yrði rakið til lagna í suðurútvegg fasteignarinnar og sérstaklega hafi verið samið um að slík tjón væru undanskilin. Auk þess vísar V til þess að vátryggingin bæti ekki tjón vegna langvarandi raka eða vatnsleka, skv. c.lið undanþáguákvæðis í 1. gr. vátryggingarskilmála.

Álit.

Ágreiningur málsins er því þríþættur, hvert sé gildissvið fasteignatryggingar M m.t.t. sérstakrar áritunar á vátryggingarskírteini, hvort ákvæði 1. gr. vátryggingarskilmála eigi við og hvort undanþága í vátryggingarskilmálum nái yfir tjón M.

Í fyrsta lagi þarf að leysa úr því hvort samið hafi verið sérstaklega um að gildissvið vátryggingar M hafi takmarkast við tjón önnur en þau sem stafa frá lögnum í suðurúttvegg fasteignar hennar. Þegar ágreiningur er um efni vátryggingarsamnings verður, auk almennra sönnunarreglna, að líta til 10. gr. laga um vátryggingarsamninga, sem eru ófrávíkjanlegt vátryggingarsamningi M við V, sbr. 3.gr. laganna. Í 1. mgr. 10. gr. kemur fram að þegar vátryggingarsamningur hefur verið gerður og ákveðið hvaða skilmálar gilda um vátrygginguna skuli vátryggingafélagið afhenda vátryggingartaka skírteini því til staðfestingar og skilmála. Í f.lið 2 .mgr. 10. gr. kemur fram að ákvæði vátryggingarsamnings sem ekki sé í vátryggingarskilmálum skuli koma fram á vátryggingarskírteini. Af gögnum málsins má ráða að skoðun á fasteign M hafi átt sér stað í desember 2013, áður en vátryggingin tók gildi. Þar hafði V tækifæri til að meta vátryggingaráhættu vegna fasteignarinnar og semja við M um gildissvið vátryggingar út frá því áhættumati. V hefur sýnt fram á með tölvugögnum að sérstök áritun hafi verið sett inn á vátryggingarskírteini vegna fasteignatryggingar í desember 2013. Hins vegar hefur V ekki sýnt fram á að umrætt vátryggingarskírteini hafi verið afhent í skilningi 10.gr. laga um vátryggingarsamninga eða að M hafi fengið sérstaklega upplýsingar um þá takmörkun á gildissviði vátryggingarinnar sem deilt er um. Í ljósi skýrs löggjafarvilja um upplýsingaskyldu vátryggingafélags skv. 10 .gr. laga um vátryggingarsamninga og undirliggjandi neytendasjónarmið verður að meta það svo að V beri hallann af því að geta ekki sýnt fram á að hafa sinnt upplýsingaskyldu sinni skv. 10. gr. gagnvart M. Verður því að telja tilvitnaða áritun á vátryggingarskírteini ekki geta haft réttaráhrif gagnvart M þann dag sem vatnstjón varð í fasteign hennar þann 4. janúar 2014.

Í ljósi þessarar niðurstöðu lýtur ágreiningur málsins í öðru lagi að því hvort gildissvið vátryggingarinnar í skilningi 1.gr. staðlaðra vátryggingarskilmála sé uppfyllt, þar sem kemur fram að vátryggingin bæti skemmdir á vátryggðri húseign sem eiga upptök sín innan veggja hússins og stafa eingöngu af ófyrirsjáanlegum, skyndilegum og óvæntum leka úr vatnsleiðslum, hitakerfi eða frárennslislögnum hennar. Í málinu leggur V til grundvallar að við tjónaskoðun hafi verið sjáanlegur raki við ofnarör sem gekk inn í suðurúttvegg og vísar til upplýsinga frá M rörið hafi verið farið í sundur. Í ljósi þessa verður talið nægilega sýnt fram á að leki hafi átt sér stað úr vatnsleiðslum fasteignarinnar og ekki ástæða til að efast um að skemmdir hafi orðið vegna þess að sá leki var ófyrirsjáanlegur, skyndilegur og óvæntur í skilningi 1.gr. vátryggingarskilmála.

Það reynir því á þriðja ágreiningsatriðið, þ.e. hvort undanþága í c.lið 1. gr. eigi við, þ.e. þar sem kemur fram að vátryggingin bæti ekki tjón sem hlýst af langvarandi raka eða vatnsleka. Um er að ræða sérstakt undanþáguákvæði í skilmálum vátryggingarinnar sem eru staðlaðir. Sönnunarbyrði um hvort undanþáguákvæði vátryggingarskilmála eigi við hvílir á V. Það liggur ekki annað fyrir í málinu tilvitnun í bréfi V til mats tjónaskoðunarmanns V á tilurð tjónsins. Ekki liggur fyrir mat frá óháðum matsmanni eða annað sem getur stutt staðhæfingar V um langvarandi leka. V sá ástæðu til að vátryggja hagsmuni M með fasteignatryggingu stuttu áður en tjónið varð. V verður að bera hallann af því að ekki er sýnt fram á að tjón M sé hægt að rekja til langvarandi raka í skilningi c.liðar undanþáguákvæðis 1. gr. vátryggingarskilmála. V getur því ekki borið fyrir sig umrætt undanþáguákvæði og telst M því eiga rétt á bótum vegna vatnstjóns úr fasteignatryggingu V.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum vegna vatnstjóns úr fasteignatryggingu hjá V.

Reykjavík 19. júní 2014.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.